

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Indfødsretsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. september 2013
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2013-0032-0797
Dok.: 810360

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 68 (Alm.del), som Folketingets Indfødsretsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. juni 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Jan E. Jørgensen (V).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 68 (Alm.del) fra Folketingets Indfødsretsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt ministeren mener, der er forskel på graden af fortrolighed i det materiale, Indfødsretsudvalget får oversendt af Justitsministeriet i fortrolig form. I bekræftende fald bedes ministeren detaljeret redegøre for, hvori denne gradsforskel består, og hvilken type materiale ministeren eventuelt mener er ”særligt fortroligt”.

Svar:

1. Folketingets Indfødsretsudvalgs medlemmer er – ligesom Folketingets medlemmer i almindelighed – omfattet af straffelovens almindelige regler om tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som de modtager som led i deres hverv.

En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, jf. straffelovens § 152, stk. 3. Hvis en oplysning ikke ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, afhænger spørgsmålet om oplysningens eventuelle fortrolighed således af en konkret vurdering af, om de nævnte væsentlige hensyn foreligger. Det kan f.eks. være hensynet til beskyttelsen af enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold eller hensynet til statens sikkerhed.

Den endelige afgørelse af, om en oplysning er fortrolig i straffelovens forstand, henhører i sidste ende under domstolene. Når Justitsministeriet oversender materiale til Indfødsretsudvalget med angivelse af, at der er tale om fortrolige oplysninger, har det derfor karakter af en vejledning af udvalgets medlemmer, der herved gøres opmærksomme på, at materialet efter ministeriets opfattelse indeholder oplysninger af fortrolig karakter. Der skelnes i den forbindelse ikke mellem ”fortrolige” oplysninger og ”særlig fortrolige” oplysninger eller lignende.

Om spørgsmålet om, hvornår en oplysning må anses for at være fortrolig, kan i øvrigt henvises til forvaltningslovens § 27, der ganske vist ikke gælder for Folketinget, idet Folketinget ikke er en del af den offentlige forvaltning, men som dog i høj grad fastlægger, hvilke oplysninger det er strafbart at videregive efter straffelovens § 152. Der kan i den forbindelse generelt henvises til bl.a. John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer (3. udgave 2001), side 517ff.

2. At en oplysning er fortrolig – og således omfattet af straffelovens almindelige regler om tavshedspligt – indebærer, at en *uberettiget* videregivelse (eller udnyttelse) kan straffes efter reglerne i straffelovens § 152. Det følger af straffelovens § 152 e, at § 152 ikke omfatter tilfælde, hvor den pågældende er *forpligtet* til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af *åbenbar almen interesse* eller af *eget eller andres tarv*.

Det vil således afhænge af en konkret vurdering – herunder af oplysningens karakter, til hvem oplysningen er videregivet og under hvilke omstændigheder – om en videregivelse af en fortrolig oplysning udgør et brud på straffelovens almindelige regler om tavshedspligt. Denne konkrete vurdering henhører i sidste ende også under domstolene.

Der kan i øvrigt generelt henvises til bl.a. John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer (3. udgave 2001), side 528ff. og Vagn Greve m.fl., Straffeloven med kommentarer, Speciel del (9. omarbejdede udgave 2008), side 131ff.

3. Ved besvarelsen af spørgsmål nr. 1 af 27. oktober 1988 fra Folketingets Indfødsretsudvalg om behandling af oplysninger af fortrolig karakter i folketingsalen i forbindelse med behandling af indfødsretslovforslag (som der er henvist til i det stillede spørgsmål nr. 69 (Alm. del) fra Indfødsretsudvalget) udtalte Justitsministeriet efter en gennemgang af en række forhold, herunder bestemmelsen i grundlovens § 44, at det må anses for tvivlsomt, om et medlem af Folketinget begår en strafbar krænkelse af de almindelige regler om tavshedspligt, hvis fremdragelsen af de pågældende oplysninger sker som led i den pågældendes redegørelse for sin opfattelse af et lovforslag eller dele heraf eller med henblik på at orientere de øvrige medlemmer af Folketinget om lovforslagets konsekvenser i bestemte situationer.

Justitsministeriet tilkendegav endvidere, at strafansvar i alt fald næppe kan antages at foreligge, hvis fremdragelsen af oplysningerne sker som led i begrundelse for, at der foreslås konkrete ændringer i det pågældende lovforslag. Ministeriet gav også udtryk for, at der må være en meget bred margin for, hvornår udtalelser, der fremsættes i Folketinget ikke kan siges at være fremsat i berettiget varetagelse af ”åbenbar almen interesse”.

Justitsministeriet henviste i den forbindelse også til den beskyttelse af folketingsmedlemmers ytringsfrihed, der har fundet udtryk i grundlovens

§ 57, 2. pkt. Det følger af denne bestemmelse, at intet folketingsmedlem kan drages retligt til ansvar for sine ytringer i Folketinget uden samtykke fra dette.

Justitsministeriet udtalte, at det på den baggrund var ministeriets opfattelse, at personsager, hvori der indgår oplysninger af fortrolig karakter, og som har været behandlet i Indfødsretsudvalget, vil kunne tages op til drøftelse i folketingssalen, uden at dette vil indebære en strafbar tilsidesættelse af reglerne om tavshedspligt.

4. Som anført ovenfor afhænger det af en konkret vurdering – som i sidste ende henhører under domstolene – om en videregivelse af en fortrolig oplysning udgør et brud på straffelovens almindelige regler om tavshedspligt. I denne vurdering indgår – som ligeledes nævnt – bl.a. oplysningens karakter, til hvem oplysningen er videregivet og under hvilke omstændigheder.

Det skal i den forbindelse tilføjes, at hvis oplysninger har en sådan fortrolig karakter som beskrevet i justitsministerens brev af 30. maj 2013 til Folketingets formand, vil Justitsministeriet ikke i praksis oversende oplysningerne til Folketingets Indfødsretsudvalg. Det gælder således i relation til vurderinger af, om en ansøger om dansk indfødsret udgør en fare for statens sikkerhed, jf. også ministeriets besvarelser af 13. og 31. maj 2013 af spørgsmål nr. 2 og 4 til lovforslaget om indfødsrets meddelelse (L 211) fra Folketingets Indfødsretsudvalg.